

Valinnaisaineet (8. lk)

2024-2026

TAITO- JA TAIDEAINEIDEN PITKÄ VALINTA

- 7. luokalla valitaan **yksi pitkä taito- ja taideaine 8. ja 9. luokalle**
- pitkää taito- ja taideainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa (yhteensä 4 vuosiviikkotuntia)
- taito- ja taideaineiden valinnaisissa jatketaan kyseisen yhteisen oppiaineen sisältöjä
- arvioidaan numerolla aineen päättöarvosanaksi

TAITO- JA TAIDEAINEIDEN LYHYT VALINTA

- 7. luokalla valitaan lisäksi **yksi lyhyt taito- ja taideaine 8. luokan syyslukukaudelle**
- lyhyttä taito- ja taideainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa 8. luokan syyslukukaudella (yhteensä 1 vuosiviikkotunti), *liikuntaa ei tarjota*
- arvioidaan numerolla aineen päättöarvosanaksi
- **taito- ja taideaineiden pitkä ja lyhyt valinta voivat olla joko samaa tai eri oppiainetta**

KAIKKIEN AINEIDEN PITKÄ VALINTA

- 7. luokalla valitaan **yksi pitkä valinnaisaine 8. ja 9. luokalle**
- ainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa (yhteensä 4 vuosiviikkotuntia)
- arvioidaan numerolla
- **taito- ja taideaineiden pitkä valinta ja kaikkien aineiden pitkä valinta eivät saa olla samaa ainetta**

KAIKKIEN AINEIDEN LYHYT VALINTA

- 7. luokalla valitaan **yksi lyhyt valinnaisaine 8. luokalle**
- 8. luokalla valitaan **yksi lyhyt valinnaisaine 9. luokalle**
- ainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa
- arvioidaan numerolla
- **kaikkien aineiden lyhyt valinta ei saa olla sama 8. ja 9. luokalla**

TAITO- JA TAIDEAINEIDEN PITKÄ VALINTA
(8. JA 9. LK.)

TAITO- JA
TAIDEAINEIDEN
LYHYT VALINTA
(8. LUOKAN SYKSY)

KAIKKIEN AINEIDEN PITKÄ VALINTA (8. JA 9. LK.)

KAIKKIEN AINEIDEN
LYHYT VALINTA (8.LK.)

KAIKKIEN AINEIDEN
LYHYT VALINTA (9.LK.)

8. LUOKKA

9. LUOKKA

TAITO- JA TAIDEAINEIDEN PITKÄT VALINNAT

KOTITALOUS (VKO)

Kasin ja ysin keittiössä vahvistetaan perustaitoja valmistamalla ruokia ja leivonnaisia huomioiden ajankäyttö, ajankohtaiset, edulliset ja ravitsemuksellisesti monipuoliset raaka-aineet ja hyvinsyömisen taito. Kurssin sisällöissä jatketaan ja syvennetään kaikille yhteisen kotitalouden (7lk) taitoja.

Ruokakulttuuri ennen ja nyt: Pula-ajasta pikaruokaan. Suomalaiseen ruokapöytään kuuluu ajan myötä kehittyneitä ja opittuja ruokatapoja ja ruokatottumuksia. Valmistetaan vuosien varrella muuttuneita ruokia ja leivonnaisia. Valmistuksen yhteydessä opitaan ymmärtämään, että ruoka- ja tapakulttuuri on osa identiteettiä.

Kuluttajan taloustaidot puntarissa. Kuluttajat ovat erilaisia: millainen kuluttaja sinä olet? Opitaan vastuulliseen ja ympäristöä huomioivaan kuluttamiseen ja kestävään kehitykseen. Kurssin aikana opitaan vastuullisuutta: ovatko omat valintasi ympäristöystävällisiä, taloudellisia ja eettisiä? Esim. ruokaostoksilla: lähiruoka, luomu, reilukauppa ja merkkiviidakko. Mikä tieto on luotettavaa?

Puhtaat pyykit, siisti koti. Kotityöt kuuluvat kaikille: osaan ja onnistun! Syvennetään jo opittua siivouksesta ja tekstiilien huollosta.

Juhlitaan yhdessä -teeman aikana suunnitellaan ja toteutetaan juhlava ateriakokonaisuus jostakin perhejuhlasta ja vuodenajan teemasta. Tutustutaan juhlatapoihin ja -kulttuuriin.

Kasvisruokaa joka makuun teeman aikana käytämme monipuolisesti kasviksia, marjoja ja yrttejä ruoanvalmistuksessa ja leivonnassa. Suoritukseen kuuluu aiheeseen liittyvä kirjallinen työ.

Makuja läheltä ja kaukaa tutustutaan ruokakulttuureihin ja ruokailutapoihin. Valmistamme niihin kuuluvia ateriakokonaisuuksia.

Elän opiskelijaelämää jakso perehdyttää opiskelijan budjettiin, oman kodin hoitoon (puhtaat pyykit ja siisti koti) sekä valmistetaan edullista ja monipuolista perusruokaa.

KUVATAIDE (VKU)

Kuvista kivasti jatkossakin!

Kuvataiteen opinnot laajenevat oman tekemisen myötä! Innostus, luovuus, tekeminen – välineet, tekniikat, kuvataiteen eri osa-alueet: piirrä, maalaa, muovaa, rakentele, kuvaa, elokuvat, digi/some -välineet ja tekniikat hanskaasi – tutkimme maailmaa kuvallisesti!

KÄSITYÖ (VKS)

Käsityön opinnoissa tuotesuunnittelu lähtee omasta tarpeesta ja mielenkiinnosta. Toteutuksessa voit käyttää samassa työssä myös erilaisia käsityömateriaaleja, -välineitä ja -tekniikoita (tekninen/tekstiilityö).

Teknisen käsityön luokkatilassa voit valmistaa harrastus-, käyttö- tai koriste-esineitä eri tekniikoilla. Tekstiilikäsityön luokkatilassa voit valmistaa erilaisia kodintekstiilejä ja vaatteita itselle tai lahjaksi mm. neuloen tai ommellen.

LIIKUNTA (VLI)

Kaksi tuntia lisää liikuntaa kouluviikkoon, liikumme opetussuunnitelman sisältöjä ja tavoitteita noudattaen. Opetuksessa huomioidaan eri vuodenaajat sekä käytettävissä olevat tilat ja välineet.

MUSIIKKI (VMU)

Musiikin opinnoissa musisoidaan monipuolisesti ja eri työskentelytapoja vaihdellen. Opetuksessa on keskeistä yhteismusisointitaitojen monipuolinen kehittäminen, musiikillisen ilmaisun syventäminen sekä omien musiikillisten ideoiden ja ratkaisujen tuottaminen. Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Näitä vahvistetaan ottamalla musiikin opetuksessa huomioon oppilaiden musiikilliset kiinnostuksen kohteet, muut oppiaineet, eheyttävät teemat, koulun juhlat ja tapahtumat sekä koulun ulkopuolella tapahtuva toiminta.

TAITO- JA TAIDEAINEIDEN LYHYET VALINNAT

KOTITALOUS (XKO)

Lyhyessä kotitalouden valinnassa vahvistetaan edelleen kaikille yhteisen kotitaloustaitojen (7lk) sisältöjä **keskittyen** tietoisien ja taitavan kokien välipaloihin ja oppilaiden omien kiinnostuksen kohteiden toteuttamiseen.

Sisällöt ja tavoitteet: Kun pikkunälkä koittaa, on tarve saada terveellistä ja maistuvaa välipalaa nopeasti. Kurssin sisältö suunnitellaan oppilasryhmän kanssa yhdessä. Oikea tieto ruoasta ja ravitsemuksesta helpottaa myös välipalojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kurssilla pidetään mielessä myös talouteen, asumiseen ja puhtaanapitoon liittyvä **oppiminen**.

KUVATAIDE (XKU)

Kuvista luovasti!

Kokeiluja ja ongelmanratkaisua uudella tapaa - ennennäkemättömiä tuloksia perinteisillä ja uusilla kuvataiteen keinoilla. Monipuoliset tekniikat ja välineet käytössäsi. Uudet ideat ja oivallukset sallittu.

KÄSITYÖ (XKS)

Käsityön opinnoissa 8. luokan syksyllä jatketaan teknisen/tekstiilityön perusasioita. Omassa työssä painotetaan jotain yhdessä valittua teemaa. Voit suunnitella työsi liittyvän joko tekniseen tai tekstiilityöhön tai halutessasi yhdistää näitä molempia.

MUSIIKKI (XMU)

Musiikkia kouluviikkoon 8. luokan syksyllä. Musisoimme monipuolisesti opetussuunnitelman sisältöjä ja tavoitteita noudattaen. Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen.

KAIKKIEN AINEIDEN PITKÄT VALINNAT

KIELET (RAV, SAV, VEV)

RANSKA (RAV)

Tuo kaunis ja tyylikäs kieli! Tällä ruoan, muodin, taiteen, matkailun ja kaupan kielellä teet lähtemättömän vaikutuksen. Pidetään kielten opiskelu hauskana erilaisten pelien ja toiminnallisten harjoitusten avulla, opiskellaan yhdessä ranskaa. Tämä voi olla vasta alkua, sillä voit halutessasi jatkaa ranskan opintojasi Saarijärven lukiossa. Bienvenue! Tervetuloa!

Tavoitteena

- saavuttaa kielitaito, jolla selvittää jokapäiväisissä tilanteissa
- oppia tuntemaan ranskankielisiä maita ja kulttuuria

Oppisisällöt

- itsestä ja lähipiiristä kertominen
- arkipäivän tilanteet, esim. ostoksilla, asemalla, postissa, lomalla
- kieliopin alkeet

SAKSA (SAV)

Lähde saksan kielen ”puolimaratonille”! Kahdessa vuodessa ehtii oppia paljon saksasta ja halutessasi matka jatkuu lukiossa! JAWOHL!

Tavoitteena

- oppia ymmärtämään arkielämän saksan kieltä
- oppia puhumaan ja kirjoittamaan saksan kieltä
- tutustua saksankielisiin maihin

Oppisisällöt

- itsestä kertominen
- helpot arkielämän tilanteet
- saksankieliset maat
- kieliopin alkeet

VENÄJÄ (VEV)

Nyt jos koskaan on tärkeää opetella venäjän kieltä, Suomi tarvitsee suomalaisia venäjän kielen osaajia enemmän kuin koskaan! Venäjä on slaavilainen kieli, jonka kautta opit ymmärtämään myös muita slaavilaisia kieliä, kuten ukrainaa ja sadat miljoonat ihmiset puhuvat näihin pohjautuvia kieliä Euroopassa .

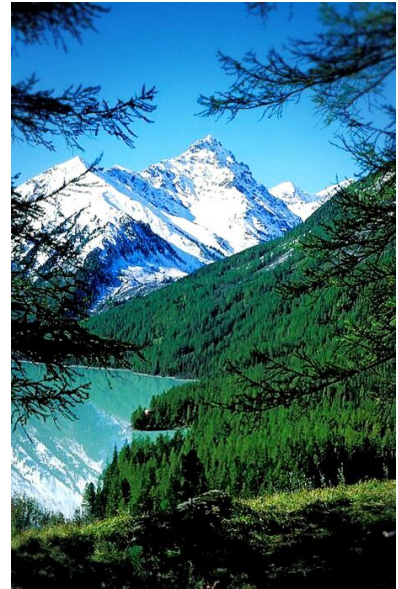
Tavoitteena

- oppia kyrilliset aakkoset sekä paino- että kaunokirjaimina
- tutustua venäjän kieleen ja kulttuuriin
- saada hyvä pohja, jolta voi myöhemmin jatkaa venäjän kielen opiskelua

Oppisisällöt

- itsestä ja lähipiiristä kertominen
- tavallisimpia sanoja ja sanontoja
- kieliopin alkeet

(Kuva Altai-vuoristosta, Siberia-vuori)

KUVATAIDE (KUV)

Kuvis on mun juttu! Luova ajattelu, ongelmanratkaisu, omaperäisyys ja tekeminen on sinulle tärkeää. Taidealasta ammatti tai harrastus. Kehityt kuvan tekijänä ja katsojana!

LIIKUNTA (LIV)

Liikuntaa monipuolisesti

Haluatko kaksi tuntia lisää liikuntaa kouluviikkoosi? Liikumme tilojen, välineiden ja vuodenaikojen tarjoamien mahdollisuuksien mukaan monipuolisesti eri liikuntamuotoja. Opetus tapahtuu eri ympäristöissä, kuten ulkona luonnossa, lähialueen liikuntapaikoilla sekä kaupungin sisäliikuntapaikoilla. Kurssi suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

MUSIIKKI (MUV)

Musiikillisia taitoja ja tietoja syvennetään monipuolisesti musisoiden. Laajennetaan musiikin eri lajien ja tyylien tuntemusta sekä rakennetaan uuvaa suhdetta musiikkiin ja sen ilmaisumahdollisuuksiin eri työskentelytapojen monipuolisesti vaihdellen. Musiikki sisältää omien musiikillisten ideoiden kokeilua käytännössä ja musiikkia opiskellaan musiikillisin työtavoin. Opetuksessa hyödynnetään taide- ja kulttuurilaitosten sekä muiden yhteistyötahojen tarjoamia mahdollisuuksia. Musiikissa voidaan suunnitella, toteuttaa ja valmistaa musiikkiprojekti koulun tilaisuuteen. Projekti voidaan myös toteuttaa yhteistyössä eri oppiaineiden kanssa.

TALOUSTAITO JA YRITTÄJYYS (TYV)

YMMÄRRÄ (RAHA)MAAILMAA!!!

Haluatko ymmärtää talousuutisia ja tietää miten saa firman perustettua?

Haluat myös ymmärtää miten vakuutukset, verot ja asumisasiat hoidetaan...

Tavoitteenamme on, että

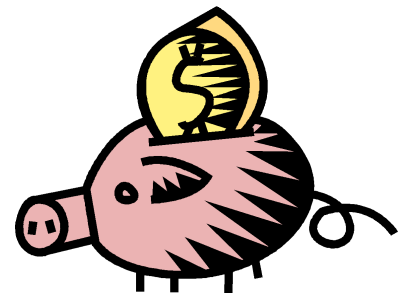
- opit ymmärtämään talouteen liittyviä sanoja
- osaat hallita rahankäyttöäsi ja tiedät mihin sijoittaa
- yrityksen perustamiseen liittyvät asiat tulevat sinulle tutuiksi

Mitäs me siellä käsitellään?

- pankit, sijoittaminen, kaupankäynti ja kuluttaminen
- verot ja vakuutukset
- yrittäminen, kirjanpito ja markkinointi

(hienoja sanoja kaikki, mutta ei hätää, nämä kaikki voi oppia!!!)

Jokaisella oppilaalla on oma kansio johon teemme töitä (kansion saat lopulta itsellesi!)

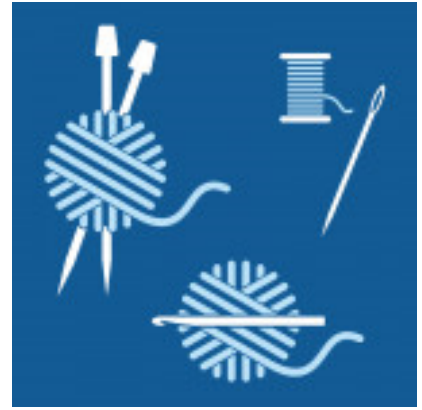
TEKNINEN KÄSITYÖ (TNV)

Kurssilla syvennetään puu- ja metallityön perustekniikoiden osaamista. Työt suunnitellaan pääsääntöisesti itse. Kurssilla opetellaan ohjatusti työstökoneiden turvallista käyttöä käsityövälineitä unohtamatta. Materiaaleina puu ja metalli ym.

TEKSTIILIKÄSITYÖ (TSV)

- Suunnitellaan, tehdään, tuunataan tai stailataan omaehtoisia töitä yksin tai yhdessä
- Pukeutuminen (muoti/persoonallinen tyyli) ja sisustus ajankohtaisin materiaalein ja tekniikoin
- Vaatteiden elinkaari; kestävän kehityksen näkökulma

TIETOTEKNIikka (ATV)

Tavoitteena

Tavoitteena on hankkia nykyaikaisen tieto- ja viestintäteknologian perustaidot sekä saada oppilaille tieto- ja viestintäteknikan käytön perustaidot tulevaa toisen asteen opiskelua ja elämää varten. Tiedon tallentaminen, esittäminen ja siirtäminen ovat tietoyhteiskunnassa keskeisiä kansalaistaitoja. Tieto- ja viestintäteknikan taidot ovat jatko-opinnoissa, niin lukiossa kuin ammatillisessa koulutuksessa, tarpeen. Lisäksi tietoturva, yksilönsuoja sekä tekijänoikeuksien kunnioittaminen ovat asioita, joita tulee työvälinohjelmien käytön lisäksi sisäistää. Tekeminen tapahtuu sekä erillisillä ohjelmilla, pilvipalvelujen ydinohjelmilla että niiden yhdistelmillä.

Oppisisällöt

8. luokka

- Tietotekniikan merkitys ja peruskäsitteet
- Turvallisuus ja tietoturva
- Laitteen käyttö ja tiedon hallinta
- Tekstinkäsittely
- Esitysgraafiikkaohjelmat

9. luokka

- Taulukkolaskenta
- Tietokanta- / kortistointiohjelmat
- Grafiikkaohjelmat
- Piirto- ja kuvankäsittelyohjelmat
- Digitaalikameran ja kuvanlukijan käyttö
- Tietoverkkopalvelut (sähköposti, internet: WWW)
- Multimedia
- Kotisivut pilvipalvelussa
- Laiterakentelu

TUKIOPPILASKURSSI (TOV)

Haluaisitko toimia koulussamme tukioppilaana?

Tukioppilas

- * on myönteinen, luottamuksen arvoinen, rehellinen ja aito.
- * haluaa kehittää omia tietojaan ja taitojaan.
- * haluaa olla tukena muille koulun oppilaille ja toimia koko kouluyhteisön hyväksi.

Tulevana lukuvuonna tukioppilastoiminta järjestetään valinnaisainekurssina. Tukioppilaskurssin alussa perehdymme Mannerheimin lastensuojeluliiton kehittämän tukioppilastoiminnan periaatteisiin. Draamaharjoitusten avulla tutustumme toisiimme, lisäämme jokaisen itsetuntemusta sekä toisen tunteiden ymmärtämistä.

Valmistelemme, tiedotamme ja pidämme tukaritunteja yhtenäiskoulumme nuoremmille oppilaille esimerkiksi kouluviihtyvyyteen ja koulukiusaamiseen liittyvistä aiheista ja järjestämme pienimuotoisia kouluarkea piristäviä tapahtumia.

Harjoittelemmesi esiintymistä sekä leikkien ja pelien ohjaamista.

Tutustumme myös koulun ulkopuoliseen vapaaehtoistoimintaan ja vierailemme esimerkiksi päiväkodissa tai vanhusten palveluyksikössä.

Kurssin arviointi perustuu tuntiaktiivisuuteen sekä suulliseen ja kirjalliseen esittämiseen.

KAIKKIEN AINEIDEN LYHYET VALINNAT

FYSIIKKA (FYL)

Kokeellisen luonnontiedon kurssi

Tavoitteena

Kurssin tavoitteena on kehittää oppilaiden kokeellisen työskentelyn taitoja, tiedonhaku-taitoja ja syventää luonnontieteiden oppisisältöjä. Kurssilla saat päästää mielikuvituksesi valloilleen, kun yrität keksiä ratkaisuja erilaisiin ongelmiin.

Oppisisällöt

Kurssin sisältöä muokataan ja suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

- Mitä kaikkea magneeteilla voi tehdä?
- Kestääkö ilmastointiteippi ihmisen painon?
- Kuinka paljon painoa paperisilta kestää?
- Torjuuko paperihaarniska nuolet?

Tule ottamaan selvää näistä ja monista muista asioista!

HISTORIA (HIL)

Antiikin legendat ja myytit

Antiikin Kreikassa ja Roomassa otettiin länsimaisen kulttuurin ja yhteiskunnan ensiaskeleet. Tällä kurssilla ihmettelemme esimerkiksi sotasankareita, filosofeja, poliitikkoja, jumaltarustoa ja kulttuuria. Perehdymme myös elokuvaan ja muuhun populaarikulttuuriin ja pohdimme niiden esittämää kuvaa antiikista.

Kurssilla työskentelemme itsenäisesti, pareittain ja ryhmissä.

Toimintatavat ja sisällöt muokkautuvat ryhmän toiveiden mukaan.

Jos haluat tutustua Julius Caesariin, Platoniin, Troijan sotaan, Pompeijin tuhoon, Afroditeen ja moniin muihin, tämä kurssi on sinulle!

KOTITALOUS

Ilmiönä hygieniaosaaminen: Hygieniapassi (KOL)

Tavoitteena on syventää elintarvikehygienian osaamista sekä parantaa tietoisuutta elintarvikealan toiminnasta ja alan yrityksistä ja kotitalousyrittäjyydestä. Kurssin pohjalta on mahdollista suorittaa omakustanteisesti Elintarvikevirasto Eviran virallinen hygieniaosaamistodistus eli ”hygieniapassi”. Passi on toistaiseksi voimassa oleva, ja voit hyötyä siitä kesätoissa (esim. jäätelökioskilla tai kahvilassa). Kurssilla tehdään monipuolista ruokaa myös raaka-ainelähtöisesti, jolloin opit käytännössä hygieenisen työskentelyn tavat.

KUVATAIDE

Näppäret näpit (KUL)

Piirrä ja rakentele luovasti ja virkistykseksi. Kuviksessa tehdään ennennäkemättömiä juttuja kekseliäästi. Tarvitset ongelmanratkaisukykyä, keskittymiskykyä ja luovaa ajattelua.

TEKNINEN KÄSITYÖ (TNL)

Työt suunnitellaan pääsääntöisesti itse. Esineitä tehdään puu- tai metallitekniikoilla soveltaen. Myös elektroniikkatyöt ovat mahdollisia. Opetellaan käyttämään oikeanlaisia työvälineitä tietyissä prosesseissa, työturvallisuus keskiössä. Tiloina toimivat teknisen työn tilat.

LIIKUNTA

Palloilu- ja mailapelikurssi (LIL)

Palloilu- ja mailapelikurssilla tutustutaan eri pallopeleihin yksilö-, pari- ja ryhmäpelimuotojen kautta. Kurssin tavoitteena on kehittää ja syventää eri pallopelien lajitaitoja ja taktista osaamista. Kurssin sisältöä suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Kurssilla voidaan syventyä muutamaani lajiin tai harjoitella monipuolisesti useampaa eri pallopelejä.

MUSIIKKI

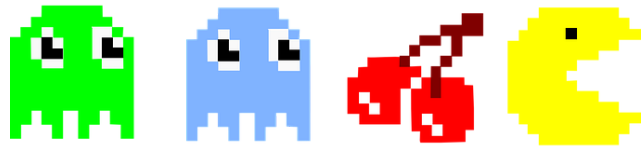
Musisointi (MUL)

Tavoitteet: Tavoitteena on antaa oppilaalle välineet musiikin opiskeluun ja aktiiviseen harrastamiseen kehittämällä oppilaan laulu- ja soittotaitoa monipuolisesti eri työtapoja vaihdellen.

Sisältö ja työskentely: Oppilaskeskeistä musisointia eri soittimin (kitara, rummut, basso, ukulele kosketinsoittimet, rytmi- ja lyömäsoittimet) Laulu-, soitto- ja yhteissoittotaitoa harjoitellaan ja pyritään kehittämään monipuolisen kotimaisen ja ulkomaisen populaari- ja rockmusiikin eri tyyllilajeista koostuvan ohjelmiston avulla. Ohjelmiston valinnoissa ja työskentelytavoissa huomioidaan myös oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet. Musiikin valinnainen soveltuu niin aloitteleville kuin jo pidemmällekin ehtineille soittajille ja laulajille.

TIETOTEKNIikka

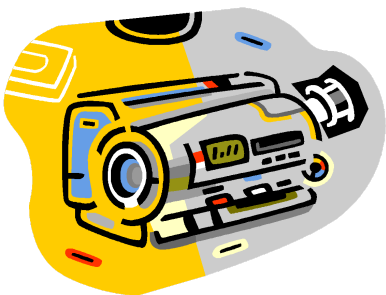
Pelien historia ja elektroninen urheilu (ATL1)

Tutustutaan tietokonepelien ja pelaamisen historiaan. Aiheet sivuavat läheisesti tietotekniikan kehitystä 1970-luvulta tähän päivään. Oppilaat saavat kokonaiskuvan siitä, millaisia tietoteknisiä innovaatioita on keksitty aikojen saatossa. Tätä kehitystä tarkastellaan erityisesti videopelien historian kautta. Kurssin aikana voisimme käydä tutustumassa Tampereen Pelimuseoon. Oppilaat tekevät laajan projektin jostain peligenrestä ja esittelevät sen merkityksellisyyttä koko alan kehitykselle.

Kurssin toisessa osassa oppilaat tutustutetaan hurjaa vauhtia kasvavaan elektronisen urheilun kenttään. Millaista on olla pelaamisen ammattilainen? Millaisia erilaisia työtehtäviä elektronisen urheilun saralla on nyt ja voi tulevaisuudessa olla? Saamme katsauksen siitä, millaisia pelit ovat ammattilaisen näkökulmasta. Oppilas valitsee jonkin kilpapelattavan pelin ja laatii laajan taktiikkaesimerkin, jota voisi toteuttaa turnauksessa. Oppilaat oppivat johtamaan pelaajajoukkuetta ja toimimaan ryhmän jäsenenä tehokkaasti.

Kuvankäsittely ja multimedia (ATL2)

Tavoitteena on, että oppilas saa valmiudet tuottaa kuvia erilaisiin julkaisuihin. Oppilas osaa käyttää kuvien hankinnassa tarvittavia laitteita, esim. skanneria ja digitaalikameraa sekä tulostuslaitteita. Oppilas osaa muokata eri välineillä hankittuja kuvia julkaisukelpoisiksi ja sijoittaa kuvat julkaisuun. Oppilas osaa hyödyntää erilaisia kuvakirjastoja ja tuntee tekijänoikeudet kuvien käytössä.

Oppilas kehittää omia ilmaisutaitojaan tietoteknisin välinein. Hän osaa arvioida oman tuotteen visuaalista ulkoasua myös muiden silmin katsottuna. Hän tietää mitkä oikeudet hänellä on omiin ja toisten tekemiin materiaaleihin. Tehdään valmis esitysvideo.